

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar...

Category: Kitapcy,Oýlanmalar,Pedagogika we edep-terbiýe,Sözler написано kitapcy | 23 января, 2025

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar... EDEP-EKRAM, UTANÇ-HAÝA, NAMYS-AR..

Bu gezegem köpcülik bilen awtobusa münüp dogduk obama sary gezelene çykdyň. Awtobusyň oturgyçlary gelin-gyzlardan, her hili ýasdaky erkek kişilerden doludy. Duralgada saklanan ulaga ýetmişiň onundan giren bir zenan mündi. Ol münenden töweregimde oturan gyzlara seredip gobsunyp başladym. Emma, gyzlar ýerinden gozganarly däldi. Men özümden uly ýaşly zenana ýer berip,dik durup barşyma göwni bir ýaly bolup oturan gyzlara seredip oýlanyp başladym: «Göräýmäge aý ýaly, bir eýjejik gyzlar. Bu gyzlaň gözelligi ýaly edep-terbiýesi hem bolaýsady käšgä. Ulagda kyrk, elli, altmyş, ýaşlaryndaky adamlar dik durup barýarka bular nädip oturyp bilyärkä...»

Şol barmana ulag duralgada saklandy. Bir ýaş ýigit sürüjä pul deregne bir kagyz görkezdi. Kagyz «Maýyptyk haty» bolmaly. Sürüji uly goh edip gygyrmaga başlady: «Bu hatyň ýany bilen pasportyň görkez. Bolmasa men bu hatyň kimiňkidigne ynanmaýaryn. «Maýyptyk haty»-ny görkezen ýaş ýigidem ondan kem galarly däldi. Ol sürüji bilen deň sanaşyp ulagdan düşdi. Men bu ýigide ýiti nazar bilen seredip galdyň. «Maýyptyk haty»-ny görkezip dursa entirekläp barýan maýyp ýigdi görjekdim. Emma, ol otuz ýaşlaryndaky men diýen jahyldy. Onuň gözünde-ýüzünde, synasynda, göze görnüp duran hiç hili kemçilik ýokdy. Sürüjiniň gepine gep urşuna seretseň onuň akylynda-da kemçilik bara meñzemeýärdi. Belki, onuň «Maýyptyk haty»-ny almagyna içki synasyndaky kemçilikler sebäp bolandyr. Yönete, oň ýan ýodadan ýöräp barşy-da juda sagdyndy. Yörände dabanyndan ot çykýardy...

Ýene-de oýlanyp başladym. Özüme ýürekäki kemçilik sebäpli «Maýyptyk hatyny» almagy teklip edenlerinde ör-gökden gelşimi

ýatladym. Hassalygy boýnuma alman Allaň eradasy bilen doly diýen ýaly sagalyp gidenime begendim. Emma, bir manatlyk ýol tölegi üçin sürüji bilen geýnüwli ýaş ýigidiň arasyndaky gürrüňler meni juda gynandyrdy. Bir manat üçin, ençe adamyň öñünde bir-birine aýdan paýyş sözleri üçin, bularyň erkeklik mertebesi juda pese gaçypdy.

Ençeme gussaly oýlanmalary arkama ýükläp şäher merkezinde ulagdan düşdüm. Men ýene-de etrap merkezine gitýän ulaga mündüm. Bu ulagda garşymda oturan görmegeý gelin, onuň göz monjuyý ýaljak gyzjagazy we oglý meni öñki münen ulagymdaky gören zatlarymdan az-kem daşlaşdyryp başlady. Sebäbi görmegeý gelniň balajyklarnyň başyny sypap oturşy juda ajaýyp görnüşdi. Bulary synlap guwanyp oturşyma görmegeý gelne jaň geldi. Guwanç bilen synlap oturan gelnimiň telefonyň aňyrsyndaky kişi bilen etýän gürrüňi meni serpmeden gaýdan ýaly etdi. Gulagymyň eşidýän zatlaryna ynanasym gelmedi. Emma, bu hakykatdy. Bulaň gürrüňi «oýnaş»gürrüňidi. Gelin aňyrdaka ýaranjaňlyk edip bihaýalyk bilen gulyärdi. Meň bolsa bu gelniň many bilmek çagajyklaryna seredip kalbym aglaýardy.

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar.

Siz nirede, kalbym sizi küýseyär.

Gyzylgül ANNAGYLYJOWA. Pedagogika we edep-terbiye